

**JAARVERSLAG
WAGENINGEN UNIVERSITY 2018**

Inhoud

Kengetallen.....	3
Bestuursverslag.....	4
Financieel verslag	5
Jaarrekening	8
Geconsolideerde balans na bestemming van het netto resultaat.....	8
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	9
Geconsolideerde kasstroomoverzicht	10
Waarderingsgrondslagen.....	11
Toelichting op de balans.....	17
Gebeurtenissen na balansdatum	24
Bestemming resultaat.....	24
Toelichting op de winst- en verliesrekening	25
Enkelvoudige balans	30
Enkelvoudige winst- en verliesrekening.....	31
Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening.....	32
Personele bezetting (fte).....	33
Overzicht G: Doelsubsidies en overlopende passiva LNV/OCW	34
Bezoldiging.....	36
Overige gegevens.....	40
Statutaire regeling omtrent de verwerking van het resultaat.....	40
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	41
Overige informatie.....	47
Adresgegevens	47
BIJLAGE 1 Wettelijke verantwoording bezoldiging	48

Kengetallen

Tabel 1 Financiële kengetallen Wageningen University

	2015	2016	2017	2018
Rijksbijdrage excl. doelsubsidies	173,7	182,4	189,9	202,5
Collegegelden en tuition fees ¹⁾	28,2	32,3	36,9	37,8
2 ^e geldstroom en doelsubsidies	26,8	28,3	28,6	32,2
Matchingsmarkt en contractonderzoek	66,2	60,1	59,1	60,0
Investerings	24,6	16,3	13,2	17,7
Netto resultaat	- 1,7	-2,5	13,2	27,6
Vermogen Wageningen University				
Vermogen in vaste activa	279,6	258,7	247,4	238,0
Eigen vermogen	153,7	151,2	164,4	192,0
Totaal vermogen	375,3	353,1	348,0	369,6
Solvabiliteitsratio (%)	40,9%	42,8%	47,3%	51,9%
Liquiditeit Wageningen University				
Liquide middelen	39,6	44,9	53,9	88,9
Current ratio	0,5	0,5	0,6	0,8

¹⁾ Exclusief cursusgelden

Bestuursverslag

Het bestuursverslag van Wageningen University is opgenomen in het geïntegreerde jaarverslag van Wageningen University en Research. Dit verslag is gepubliceerd op de website van WUR.

Financieel verslag

Resultaatontwikkeling

Wageningen University heeft in 2018 een positief resultaat behaald van € 27,6 mln., dat is € 14,4 mln. hoger dan in 2017 en veel beter dan in de begroting werd verwacht.

De baten uit verkoop vastgoed (€ 9,3 mln.) zijn eenmalige bijzondere baten voor 2018. Ook zijn er bijzondere lasten, bijvoorbeeld sloopkosten van overbodige activa (€ 1,5 mln.). Het operationeel resultaat (zonder deze bijzondere posten) is daarmee ca € 19,8 mln.

Wageningen University heeft moeite om na jaren van budgettaire krapte op te schalen in personeel en faciliteiten. In het primair proces heeft Wageningen University daarom ca € 12 mln. aan middelen niet uit kunnen geven, zowel in de departementen als op concernniveau. Gekwalificeerd personeel is op dit moment moeilijk te vinden en werving neemt tijd in beslag. Het personeelsbestand is dan ook onvoldoende meegegroeid met de reguliere groei in de bekostiging als gevolg van de toename aantallen studenten. De onzekerheid over de middelenverstrekking bijvoorbeeld in het kader van de afbufferingsdiscussie heeft ook geleid tot terughoudendheid bij het aangaan van verplichtingen.

Buiten de opschalingsfactoren valt door de gunstige economische omstandigheden het resultaat € 4 mln. beter uit dan begroot omdat de kosten van WW regelingen en reorganisatie/werkenderwijs-trajecten sterk daalden (Wageningen University is net als Stichting Wageningen Research eigen risicodrager WW) en het resultaat op projecten beter was dan verwacht.

Tabel 2 Resultaat Wageningen University (x mln. €)

	2018	2017
Departementen	14,8	1,1
Centrale afdelingen		
- Operationeel resultaat	4,0	11,1
- Incidentele resultaten	7,8	0,2
- Mutatie bestemmingsreserve voor projectkosten latere jaren	1,0	0,8
Exploitatieresultaat op basis richtlijnen OC&W	27,6	13,2

De departementen gezamenlijk haalden een positief jaarresultaat van € 14,8 mln., € 13,7 mln. meer dan in 2017. Alle departementen hadden een positief resultaat. Deze positieve resultaten zijn grotendeels veroorzaakt door de hierboven beschreven factoren.

Het operationele resultaat van de centrale afdelingen bedraagt € 4,0 mln. Dit is € 7,1 mln. lager dan in 2017. De Raad van Bestuur heeft al vroeg in het jaar besloten extra middelen in de organisatie te brengen, om de leerstoelgroepen te stimuleren extra medewerkers aan te trekken. Hierdoor is het resultaat van de centrale afdelingen verlaagd. Het bleek ook bij de concernafdelingen lastig om snel op te schalen en extra personeel aan te trekken. Hierdoor is ook op de (beleids-)budgetten van de centrale afdelingen een positief resultaat behaald.

Bij de Raad van Bestuur en de concernstaf zijn verder een aantal *incidentele* resultaatposten van € 7,8 mln. verwerkt. De verkoop van overtollige vaste activa heeft een boekwinst van € 9,3 mln. opgeleverd. Posten met een negatief resultaatseffect waren de dotaties aan de personele voorzieningen, sloopkosten van Biotechnion en bijzondere waardeverminderingen van activa (Atlas). Daarnaast was er een kleine fiscale meevaller.

Zoals de richtlijnen voorschrijven, verantwoordt Wageningen University de op kasbasis ontvangen rijksbijdrage als baten. Voor zover deze baten betrekking hebben op projectkosten die in latere jaren worden gemaakt, ontstaat hierdoor in het verslagjaar een positief en in latere jaren een negatief resultaat. Deze vertekende resultaatseffecten worden geneutraliseerd via de bestemmingsreserve. Op deze manier is vanuit het resultaat 2018 € 1,0 mln. toegevoegd aan deze bestemmingsreserve.

Omzet- en kostenontwikkeling

De baten zijn in 2018 € 26,5 mln. gestegen. De basisfinanciering (rijksbijdrage excl. geormerkte middelen en collegegelden) is gestegen van € 226,9 mln. tot € 240,2 mln.

De rijksbijdrage OCW is in 2018 ten opzichte van 2017 met € 12,6 mln. gestegen. Evenals in voorgaande jaren is er sprake van een afgesproken maximale stijging van 2% ten opzichte van de rijksbijdrage van het voorgaande jaar vanuit gestegen inputparameters (ingeschrevenen, graden en promoties), de zogenaamde afbufferingsregel. Met de 2% stijging is een bedrag van € 3,8 mln. gemoeid. De totale afbuffering bedraagt in 2018 ca. € -11,8 mln. Dit is € 0,1 mln. hoger dan de afbuffering in 2017. Het jaar 2018 was het laatste jaar dat de afbufferingsregel gold. Met ingang van 2019 worden zowel de toekomstige groei als een deel van de afbuffering ontstaan uit het verleden gecompenseerd. Bovenop de afgetopte groei van 2% zijn vanaf 2018 wel de studievoorschotmiddelen beschikbaar gekomen. Hiermee is in 2018 een bedrag van € 3,1 mln. gemoeid. Daarnaast is € 4,4 mln. toegekend voor loon- en prijsbijstelling. Verder is ter compensatie van de gederfde inkomsten door de halvering van het wettelijk collegegeld voor 1^e jaars bachelors een bedrag van € 0,8 mln. aan de rijksbijdrage toegevoegd. Overige wijzigingen geven een totale mutatie van € 0,3 mln.

De baten uit werk in opdracht van derden zijn met 5% gestegen tot € 92,2 mln. Deze baten bestaan uit programmafianciering (tweede geldstroom en doelsubsidies), die met 13% zijn gestegen tot € 32,2 mln., cofinancieringsprojecten en matchingsmarkt, die met 9% zijn gedaald tot € 17,2 mln. en de contractresearch en topsectoren, die 7% is toegenomen tot € 42,8 mln.

De personele lasten zijn ten opzichte van 2017 met € 10,8 mln. gestegen tot € 217,3 mln. Dat komt door een hogere personele bezetting (+117 fte), 1,7% hogere salariskosten per fte en een daling van de overige personele lasten met € 0,8 mln. De personele bezetting is in 2018 toegenomen van 2.701 fte naar 2.818 fte.

De baten zijn € 17,8 mln. hoger dan begroot. Dit wordt onder meer veroorzaakt door de niet begrote middelen voor loon- en prijsbijstellingen (€ 4,4 mln.), de verkoop van activa (€ 9,3 mln.) en de hogere omzet uit projecten in opdracht van derden, nevenactiviteiten en overige baten (€ 7,6 mln.). De opbrengst collegegelden was € 3,5 mln. lager dan begroot als gevolg van lagere aantallen studenten uit niet EER-landen en het effect van de halvering van het collegegeld voor 1e jaars bachelorstudenten. Daarnaast zijn de waivers in de begroting verwerkt onder de lasten en in de realisatiecijfers als negatieve baten.

De kosten zijn € 11,6 mln. lager dan begroot. De hierboven genoemde factoren met betrekking tot de opschaling van personeel en faciliteiten hebben hierbij een belangrijke rol gespeeld. Daarnaast wordt opgemerkt dat in de begroting kosten voor nieuwe activiteiten worden opgenomen onder de algemene en specifieke lasten. Bij de realisatie blijkt dat deze activiteiten ook deels door nieuw personeel wordt uitgevoerd. Hierdoor treedt een verschuiving van materiële lasten naar personele lasten op bij vergelijking van begroting en realisatie.

Balansontwikkeling

De liquiditeit van Wageningen University is in 2018 toegenomen van € 53,9 mln. tot € 88,9 mln. De factoren die de liquiditeitstoename verklaren staan in tabel 3.

Tabel 3 *Ontwikkeling liquiditeit Wageningen University*

	2018
Resultaat	27,6
Afname vaste activa (investerings minus afschrijvingen en verkopen)	9,4
Afname kortlopende vorderingen en schulden	3,6
Afname voorzieningen	-4,4
Afname langlopende schulden	-1,2
Totaal	35,0

De afname van de vaste activa wordt veroorzaakt door de verkoop van overtollige vaste activa en doordat er geen grote investeringsprojecten lopen. De afname van de kortlopende vorderingen en schulden komt door de afname van de debiteurenpositie en lagere verstrekte voorschotten. De totale liquiditeitspositie van € 88,9 mln. bestaat voor € 112,8 mln. uit voorschotten, waarvan € 5,9 mln. het karakter van doorstortgelden heeft. Deze doorstortgelden worden ontvangen omdat Wageningen University trekker is van een aantal consortia. De doorstortgelden worden in 2019 doorbetaald aan partners.

De solvabiliteit van Wageningen University bedraagt per 31 december 2018 52,0%. Dat was in 2017 47,3%.

Wijzigingen in de juridische structuur en kapitaalbelangen

In 2018 zijn er geen wijzigingen in de juridische structuur

Vooruitzichten 2019

Wageningen University verwacht in 2019 een operationeel resultaat (vóór baten uit bijzondere verwaardiging) te behalen van € -3,0 mln. Het resultaat zal ten opzichte van 2018 sterk dalen door de extra kosten die worden gemaakt in verband met de nog steeds stijgende studentenaantallen. Ook zullen de extra medewerkers die in de loop van 2018 zijn aangetrokken in 2019 volledig op het budget drukken.

De omzet zal in 2019 stijgen tot € 367,0. De stijging met € 4,5 mln. wordt veroorzaakt door een stijging van de basisfinanciering met € 18,3 mln. tot € 258,5 mln. en een daling van de 2^e en 3^e geldstroom met € 3,6 mln. tot € 88,6. De overige baten (excl. verwaardingsopbrengsten) nemen met € 1,0 mln. af tot € 19,9 mln.

De rijksbijdrage stijgt met € 14,7 mln. tot € 217,2 mln. Vanaf 2019 vervalt de begrenzing van de jaarlijkse mutatie in de rijksbijdrage van maximaal 2%. Daarnaast heeft OCW extra middelen ter beschikking gesteld ter compensatie (deels) van de bestaande afbuffering bij de overgang van EZ naar OCW en wordt over het hele jaar compensatie ontvangen voor de verlaging van het wettelijk collegegeld voor het eerstejaars bachelorstudenten. Ook is rekening gehouden met nog te ontvangen extra middelen ter dekking van loon- en prijsstijgingen.

De collegegelden nemen met € 3,3 mln. toe tot € 41,0 mln. als gevolg van de toename van het aantal studenten. De totale studentenpopulatie (BSc + MSc) stijgt verder door van 12.007 studenten in oktober 2018 naar een op dit moment geprognosticeerde 12.550 in oktober 2019.

De personele kosten stijgen met € 16,8 mln. tot € 234,1. Dit wordt veroorzaakt door een stijging van de personele bezetting met 158 fte tot 2.976 fte en een stijging van de gemiddelde salarislast met 3,8% door accres en loonkostenontwikkeling.

De liquiditeit zal stijgen met € 7,6 tot € 96,3 mln. Met een kaspositie van € 96,3 mln. is de continuïteit van de bedrijfsvoering in 2019 gewaarborgd. Mocht er echter een aanvullende liquiditeitsbehoefte ontstaan, dan heeft Wageningen University de mogelijkheid van het aantrekken van een collegiale financiering van Wageningen Research.

De investeringsactiviteiten voor Wageningen University zijn begroot op € 35,8 mln. Het betreft met name investeringen in het derde onderwijsgebouw (€ 12,3 mln.), Dialogue Centre (€ 6,9 mln.) en herinrichting gebouw Atlas (€ 1,1 mln.). Het Facilitair Bedrijf investeert € 6,2 mln., waarvan € 3,7 mln. in IT hardware en € 1 mln. in laboratorium apparatuur. De decentrale investeringen zijn begroot op € 7,3 mln. Shared Research Facilities investeert daarvan € 4,3 mln. in laboratorium apparatuur.

Voor een nadere toelichting op de resultaatsontwikkeling in de komende vier jaar wordt verwezen naar de continuïteitsparagraaf in het jaarverslag.

Jaarrekening

Geconsolideerde balans na bestemming van het netto resultaat

	31-12-2018	31-12-2017	
ACTIVA			
VASTE ACTIVA			
(1)	Immateriële vaste activa	876	1.473
(2)	Materiële vaste activa	236.600	245.454
(3)	Financiële vaste activa	501	500
	Totaal vaste activa	237.977	247.427
VLOTTENDE ACTIVA			
(4)	Vorraden	62	75
(5)	Vorderingen en overlopende activa	42.671	46.626
(6)	Liquide middelen	88.858	53.867
	Totaal vlottende activa	131.591	100.568
	TOTAAL ACTIVA	369.568	347.995
PASSIVA			
EIGEN VERMOGEN			
	Algemene reserve	182.161	155.548
	Bestemde reserve	9.876	8.886
(7)	EIGEN VERMOGEN	192.037	164.434
(8)	VOORZIENINGEN	12.544	16.996
(9)	LANGLOPENDE SCHULDEN & EGALISATIEREKENING	4.776	6.003
(10)	KORTLOPENDE SCHULDEN	160.211	160.562
	TOTAAL PASSIVA	369.568	347.995

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

	Resultaat 2018	Begroting 2018	Resultaat 2017
(11) BATEN			
Rijksbijdrage	202.498	197.700	189.924
Collegegelden	37.756	41.300	36.944
Tweede geldstroom en doelsubsidies	32.208	29.800	28.554
Cofinanciering en matchingsmarkt	17.206	15.700	18.878
Topsectoren	1.350	900	1.144
Bilaterale markt	41.437	33.600	39.033
Nevenactiviteiten	16.385	22.400	18.020
Overige baten	13.666	3.300	3.535
Totaal baten	362.506	344.700	336.032
LASTEN			
(12) Personele kosten	217.279	210.600	206.540
(13) Afschrijvingen	22.882	21.500	23.830
(14) Huisvestingskosten	24.701	31.800	23.909
(15) Algemene kosten	31.587	38.700	30.826
(16) Specifieke kosten	38.504	44.000	37.703
Totaal lasten	334.953	346.600	322.808
BEDRIJFSRESULTAAT	27.553	-1.900	13.224
(17) Financiële baten en lasten	54	-100	2
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN	27.607	-2.000	13.226
Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening	0	0	0
(18) Resultaat uit deelnemingen	-4	0	13
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN	27.603	-2.000	13.239
Aandeel van derden	0	0	0
Buitengewone baten en lasten	0	0	0
NETTO RESULTAAT	27.603	-2.000	13.239

Geconsolideerde kasstroomoverzicht

	2018	2017
OPERATIONELE ACTIVITEITEN		
Bedrijfsresultaat	27.553	13.224
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	22.882	23.830
Mutaties voorzieningen	-4.452	-5.067
	45.983	31.987
Mutaties in voorraden	13	-7
Mutaties in vorderingen	3.955	2.839
Mutaties in kortlopende schulden	-351	-12.140
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	49.600	22.679
Ontvangen rente	109	27
Betaalde rente	-55	-25
Kasstroom uit operationele activiteiten	49.654	22.681
INVESTERINGSACTIVITEITEN		
Investerings in immateriële activa	-71	-518
Desinvestering in immateriële activa	33	27
Investerings in gebouwen en terreinen (incl. WIU)	-6.665	-5.702
Investerings in overige materiële activa	-10.914	-6.792
Desinvesteringen in materiële activa	4.186	627
Investerings in deelnemingen en ledenkapitaal	-36	-219
Desinvesteringen in vaste activa	31	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-13.436	-12.577
FINANCIERINGSACTIVITEITEN		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende schulden	0	0
Mutaties egalisatierekening	-1.227	-1.104
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-1.227	-1.104
KASSTROOM	34.991	9.000
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN		
Saldo liquide middelen per 1 januari	53.867	44.867
Saldo liquide middelen per 31 december	88.858	53.867
Mutatie liquide middelen	34.991	9.000

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt en vastgesteld door de raad van bestuur op 6 mei 2019 en goedgekeurd door de raad van toezicht op 20 mei 2019. De opstelling heeft plaatsgevonden volgens de onderstaande waarderingsgrondslagen. Waar van deze grondslagen is afgeweken, wordt dat bij de betreffende financiële gegevens vermeld.

De gepresenteerde cijfers over voorgaand verslagjaar zijn conform de cijfers uit de jaarrekening van het betreffende jaar. Afwijkingen kunnen zijn ontstaan als gevolg van correcties c.q. onderlinge verschuivingen of een gewijzigde methodiek van afronding. Daar waar dit aan de orde is en van relevante betekenis, wordt dit vermeld.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Wageningen University vormt samen met Wageningen University Holding BV, Pinterest BV, Stichting ISRIC en Stichting Expat Center een groep.

De jaarrekening wordt opgesteld op basis van historische kosten. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Koersverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord. In de winst- en verliesrekening worden opbrengsten en kosten in vreemde valuta verwerkt tegen de koers van afwikkeling.

Uitgangspunt voor het opstellen van de jaarrekening zijn de vereisten uit de Regeling Jaarverslaglegging Onderwijs, BW2 titel 9 en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten zullen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De belangrijkste posten waarbij sprake is van schattingen zijn:

- Waardering en levensduur vaste activa
- Voorziening op vorderingen en projecten
- Voorzieningen
- Claims

Consolidatiekring

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van de instelling, haar groepsmaatschappijen en andere instellingen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen (op grond van de feitelijke situatie) of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Wageningen University overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend per balansdatum. De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop Wageningen University een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Tabel 4 *Dochters die integraal zijn geconsolideerd*

	Aandeelhouder	Statutaire zetel	%	
			31-12-2017	31-12-2018
Wageningen University Holding BV	Wageningen University	Wageningen	100	100
Spinterest BV	WUH BV	Wageningen	100	100
Stichting ISRIC	n.v.t.	Wageningen	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Restaurant van de Toekomst	n.v.t.	Wageningen	n.v.t.	
Stichting Expat Center	n.v.t.	Wageningen	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 5 *Niet geconsolideerde deelnemingen*

	Statutaire zetel	%	
		31-12-2017	31-12-2018
Ceradis BV	Wageningen	7	3
Bio-Product BV	Wageningen	5	5
Surfix BV	Wageningen	13	12
Green Dino BV	Wageningen	11	11
KLV Professional Match BV	Wageningen	5	5
A-Mansia Biotech SA	Louvain-la-neuve	20	20
Innovation Industries	Amsterdam	0	0
Caribou Biosciences Inc.	Delaware	1	1

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

Ontwikkelingskosten, octrooien en licenties, software, goodwill en productierechten worden niet geactiveerd, tenzij deze van derden gekocht zijn dan wel de vervaardigingskosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. Bovendien dient het immateriële vaste actief toekomstige economische voordelen te kunnen genereren. Waardering vindt plaats tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Afschrijving vindt plaats naar rato van de realisatie van de verwachte opbrengsten in vijf jaar. Als de realisatie van de opbrengsten niet op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld, wordt de lineaire methode gehanteerd. Overeenkomstig de wettelijke verplichting wordt voor het geactiveerde bedrag van de ontwikkelingskosten een wettelijke reserve aangehouden. Afboekingen door duurzame waardevermindering, verkoop, tenietgaan of buitengebruikstelling worden afzonderlijk vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de verwachte economische levensduur en de restwaarde. In het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang afgeschreven. Materiële vaste activa in uitvoering of in bestelling worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs respectievelijk de bedragen die door derden reeds aan de vennootschap in rekening zijn gebracht. Investerings kleiner dan € 5.000,- worden direct ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Tabel 6 *Afschrijvingstermijnen*

Onderdeel	Afschrijving
Bedrijfsterreinen / Werk in uitvoering	Geen
Terreininrichting en infrastructuur	60 jaar lineair
Bedrijfsgebouwen	
o Casco	60 jaar lineair
o Afbouwpakket	30 jaar lineair
o Inbouwpakket/inrichting bedrijfsgebouwen	15 jaar lineair

Kassen, barakken, diverse opstallen/ bouwwerken	15 jaar lineair
Apparatuur en inventaris:	
o Kantoormeubilair / machines en werktuigen / inventaris restauratieve voorzieningen / glasvezelnet / overige inventaris	10 jaar lineair
o Laboratoriumapparatuur / audiovisuele apparatuur / vervoermiddelen / PR- en voorlichtingsmateriaal	5/8 jaar lineair
o ICT-apparatuur incl. programmatuur (hardware t.b.v. netwerken)	5 jaar lineair
o ICT-apparatuur incl. programmatuur (hardware overig)	4 jaar lineair

Verkregen investeringssubsidies en bijdragen uit extern gefinancierde projecten worden in het jaar van aanschaf in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. Ontvangen subsidies ten behoeve van activa die voor het primair proces noodzakelijk zij worden gepassiveerd onder de schulden en vallen vrij gedurende de gebruiksduur van het actief.

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vaste activa die niet meer dienstbaar zijn voor de primaire activiteiten worden niet afgeschreven. Afboekingen door duurzame waardevermindering, verkoop, tenietgaan of buitengebruikstelling worden afzonderlijk vermeld.

De opbrengst van verkopen van (onderwijs)gebouwen wordt gebruikt voor financiering van nieuwe (onderwijs)gebouwen in de toekomst.

Financiële vaste activa

Deelnemingen en ledenkapitaal waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. Deze waarde wordt berekend op basis van dezelfde grondslagen die de groep hanteert bij de waardering en resultaatbepaling.

Deelnemingen en ledenkapitaal waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Bij de waardering hiervan wordt rekening gehouden met waardedalingen, indien deze duurzaam zijn.

Voorraden

Deze post bestaat uit de handelsvoorraad, gereed product, de levende have en de voorraad geogste landbouwproducten. De handelsvoorraad en gereed product worden gewaardeerd volgens de FIFO-methode tegen de verkrijgings- of vervaardigingskosten, inclusief een opslag voor indirecte kosten.

De waardering van de levende have en de voorraad geogste landbouwproducten is gebaseerd op marktprijzen. Bij incourantheid of lagere marktwaarde wordt de voorraad overeenkomstig afgewaardeerd. Op basis van het gemiddeld jaarverbruik over de afgelopen 10 jaar, worden antisera die volgens deze berekening langer dan 3 jaar op voorraad staan, voorzien.

De voorraad halffabricaat wordt gewaardeerd volgens de FIFO-methode tegen de verkrijgings- of vervaardigingskosten, inclusief een opslag voor indirecte kosten.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig, onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid.

Onderhanden werk

De waardering van het onderhanden werk ten behoeve van derden vindt plaats tegen de kosten van direct materiaalgebruik en arbeid inclusief een opslag voor indirecte kosten. Gedeclareerde termijnen en voorzienbare verliezen op projecten worden op dit saldo in mindering gebracht. Toerekening van het resultaat vindt plaats naar rato van de voortgang (mate van gerealiseerde kosten) van een project. Projecten met een debetsaldo zijn daarbij, na saldering met de ontvangen voorschotten, verwerkt onder de kortlopende vorderingen. Projecten met een negatief saldo zijn opgenomen onder de vooruit ontvangen bedragen onder de kortlopende schulden.

Eigen vermogen

Wageningen University maakt geen onderscheid tussen privaat vermogen en publiek vermogen.

- Algemene reserve
Deze reserve wordt gemuteerd voor het exploitatieresultaat van enig jaar waaraan geen specifieke bestemming wordt gegeven.
- Bestemde reserve
Binnen het eigen vermogen zijn op concernniveau twee bestemde reserves gevormd:
 - o het innovatiefonds
 - o reserve i.v.m. nog uit te voeren projecten

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzonderingen van personele voorzieningen op basis van RJ 271. Bij de berekening van de hoogte van de verplichtingen wordt rekening gehouden met toekomstige indexeringen en prijsverhogingen. Het bedrag waartegen de voorziening is opgenomen is de beste schatting van het bedrag dat noodzakelijk is om de betreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen.

Voorzieningen worden gevormd voor:

- in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan;
- het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is; en
- er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichtingen.

Voorziening WW- en BW-verplichtingen

De voorziening voor WW- en BW-verplichtingen wordt getroffen ter dekking van per balansdatum bestaande WW- en BW-verplichtingen en voor de te verwachten toekomstige uitgaven in verband met reeds uitgestroomd personeel en personeel in dienst met een tijdelijk dienstverband.

Voorziening WIA en ZW-flex

De voorziening voor WIA- en ZW-flex-verplichtingen wordt getroffen ter dekking van per balansdatum te verwachten WIA- en ZW-flex-verplichtingen.

Overige personele voorzieningen - gratificaties ambtsjubilea

De verwachte verplichting voor toekomstige jubilea-uitkeringen is op basis van historische gegevens berekend, de onttrekking op basis realisatie. De voorziening is contant gemaakt op basis van de voor Wageningen University geldende marktrente.

Overige personele voorzieningen - pensioenen

De pensioenvoorziening voor geheel Wageningen UR is (verplicht) ondergebracht bij het ABP. De pensioenopbouw vindt plaats op grond van het z.g. middelloonsysteem.

De actuele dekkinggraad daalde in 2018 van 104,4% naar 97% aan het eind van het jaar als gevolg van onrustige beurzen en dalende rente in het vierde kwartaal.

De beleidsdekkinggraad (het gemiddelde van de actuele dekkinggraden over de twaalf laatste maanden) steeg in 2018 van 101,5% naar 103,8% en eindigde daarmee 0,4% onder het vereiste minimum. Deze dekkinggraad is enerzijds bepalend voor de verhoging van het pensioen. Gedeeltelijke indexatie mag bij een beleidsdekkinggraad van 110% of hoger. Vanaf 123% mag ABP volledig indexeren. Met de huidige 103,8% is dit dus nog lang niet in beeld. Anderzijds kan de beleidsdekkinggraad een rol spelen bij verlaging van het pensioen. Als deze beleidsdekkinggraad tot en met 2020 onder het vereiste niveau van 104,2% zou blijven en de actuele dekkinggraad eind 2020 ook lager is dan 104,2%, is verlaging van pensioen onvermijdelijk.

ABP schat nu in dat het de komende jaren het pensioen niet of nauwelijks kan verhogen met de prijsstijging (indexatie). Het ABP schat de kans dat het de pensioenen in 2020 moet verlagen op klein in.

Er bestaat geen verplichting om een tekort als gevolg van de beleidsdekkinggraad van het ABP aan te vullen. Daarom is geen voorziening opgenomen.

Voorziening reorganisatiekosten

Deze voorziening is bestemd om te verwachten kosten te dekken van op basis van genomen, en binnen de organisatie bekendgemaakte, besluiten die verband houden met lopende en voorgenomen reorganisaties.

Voorziening product-/contractrisico's

Deze voorziening dekt de te verwachten kosten van verlieslatende contracten, garantstellingen en claims voortvloeiende uit aan derden geleverde diensten en producten.

Langlopende schulden

Er is sprake van langlopende schulden indien de betreffende schuld blijft bestaan voor een periode van meer dan één jaar na datum van einde van het verslagjaar.

Kortlopende schulden

Er is sprake van kortlopende schulden indien de betreffende schuld blijft bestaan voor een periode korter dan één jaar na datum van einde van het verslagjaar.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN BATEN EN LASTEN

Algemeen

Als opbrengsten en kosten worden aangemerkt die baten en lasten die bedrijfseconomisch kunnen worden toegerekend aan het onderhavige verslagjaar of activiteit, ongeacht of zij tot ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar hebben geleid.

Opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten ten behoeve van opdrachtgevers zijn verricht. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, worden in de jaarrekening verwerkt, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden

Rijksbijdrage en overige vergoedingen

De rijksbijdrage wordt als opbrengst verantwoord in het jaar waarin hij wordt ontvangen. Onderdelen van de rijksbijdrage die als specifieke toewijzing kunnen worden beschouwd worden ten gunste van het resultaat genomen voor zover er kosten voor de betreffende activiteit zijn gemaakt. De overige vergoedingen worden ten gunste van het resultaat gebracht in het jaar dat het project wordt uitgevoerd en de kosten worden gemaakt.

College- en cursusgelden

Onder de collegegelden worden de aan het verslagjaar toe te rekenen wettelijke collegegelden en instellingscollegegelden toegerekend. Onder de cursusgelden zijn de vergoedingen voor post-initiële cursussen verantwoord.

Baten werk in opdracht van derden

Onder de post 'Baten werk in opdracht van derden' worden de opbrengsten uit contractactiviteiten verantwoord. De baten worden berekend op basis van directe kosten inclusief een opslag voor indirecte kosten tot maximaal het door de financier te vergoeden tarief. Resultaten worden genomen naar rato van voortgang van het project. De baten werk in opdracht van derden worden onderverdeeld naar programmafinanciering (2^e geldstroom en doelsubsidies), cofinanciering en matching en topsectoren en bilaterale markt.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht wordt de indirecte methode gehanteerd.

Stelselwijzigingen

Niet van toepassing.

Toelichting op de balans

(1) IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	Ontwikkelkosten	Licenties en software	Werk in uitvoering	Totaal
Boekwaarde 31-12-2017	0	1.455	18	1.473
Investerings	0	89	-18	71
Desinvesteringen	0	33	0	33
Afschrijvingen	0	635	0	635
Bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2018	0	876	0	876
Aanschaffingswaarde 31-12-2017	0	5.395	18	5.413
Investerings 2018		89	-18	71
Desinvesteringen		188	0	188
Aanschafwaarde 31-12-2018	0	5.296	0	5.296
Cumulatieve afschrijvingen	0	4.420	0	4.420
Cumulatieve waardevermindering	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2018	0	876	0	876

(2) MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Terreinen	Gebouwen	Apparatuur en inventaris	Werk in uitvoering	Buiten gebruik	Totaal
Boekwaarde 31-12-2017	17.527	177.192	30.998	4.170	15.567	245.454
Investerings	808	2.985	10.914	2.872	0	17.579
Overboekings	-335	4.940	483	-1.714	-3.374	0
Desinvesteringen	891	2.977	318	0	0	4.186
Afschrijvingen	1.057	10.245	10.149	0	0	21.451
Bijzondere waardeverminderingen	0	796	0	0	0	796
Boekwaarde 31-12-2018	16.052	171.099	31.928	5.328	12.193	236.600
Aanschaffingswaarde 31-12-2017	23.956	277.923	123.399	4.170	98.543	527.991
Aanschaffings 2018	473	4.551	11.397	1.158	0	17.579
Overboekings	0	31.247	0	0	-31.247	0
Aanschafwaarde desinvesteringen 2018	1.360	9.963	14.001	0	0	25.324
Aanschafwaarde 31-12-2018	23.069	303.758	120.795	5.328	67.296	520.246
Cumulatieve afschrijvingen	7.017	117.607	88.780	0	53.676	267.080
Cumulatieve waardeverminderingen	0	15.052	87	0	1.427	16.566
Boekwaarde 31-12-2018	16.052	171.099	31.928	5.328	12.193	236.600
Desinvesteringen waarvan:						
- Aanschaffingsprijs	1.361	9.963	14.001	0	0	25.325
- Afschrijvingen	470	6.986	13.683	0	0	21.139
Totaal desinvesteringen	891	2.977	318	0	0	4.186

Wageningen University heeft het strategisch nieuwbouwprogramma afgerond. In 2018 zijn diverse kleine investeringen gedaan in bestaande gebouwen.

Van de afschrijvingen ad € 21,5 mln. heeft € 11,3 mln. betrekking op reguliere afschrijving van gebouwen en infrastructuur en € 10,2 mln. op apparatuur en inventaris. De bijzondere waardeminderings heeft betrekking op het Atlasgebouw, waar een deel van het inbouwpakket is afgevoerd in verband met het gewijzigde gebruik.

In 2018 is het complex Costerweg verkocht. Hierop is een boekwinst van € 9,3 mln. gerealiseerd. Op grond van de verkoopovereenkomst zullen in de toekomst mogelijk nog extra baten van maximaal € 2,0 mln. worden ontvangen. Deze toekomstige ontvangsten zijn nog onzeker en zijn daarom nog niet verwerkt in deze jaarrekening.

Wageningen UR heeft een verkoopovereenkomst inzake het complex Kortenoord met Bouwfonds MAB Ontwikkeling BV gesloten. Levering van de betreffende activa heeft plaatsgevonden. De definitieve verkoopprijs van het tweede deelplan is in 2016 vastgesteld. De definitieve verkoopprijs van de overige deelplannen zal worden vastgesteld n.a.v. de planontwikkeling van het gebied. Omdat Wageningen University nog als economische eigenaar van de activa kan worden beschouwd, zijn de activa met een boekwaarde van € 10,2 mln. nog in de balans opgenomen.

Het onroerend goed van Wageningen University is verzekerd voor € 340,6 mln. (peildatum 1-7-2018). De WOZ-waarde bedraagt € 181,0 mln. (peildatum 1-1-2017).

(3) FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	31-12-2018	31-12-2017
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	0	0
Overige deelnemingen	275	309
Vorderingen op overige gelieerde partijen	22	22
Ledenkapitaal	204	169
Totaal financiële vaste activa	501	500

Tabel 7 Uitsplitsing van de post overige deelnemingen

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings/ desinvestering	Overige mutaties	Resultaat 2018	Boekwaarde 31-12-2018
Green Dino BV	13				13
Bio Product BV	45	-11		11	45
Caribou Biosciences Inc.	39				39
Surfix BV	25			-16	9
A-Mansia biotech SA	83	-18			65
Innovation Industries	100				100
Overige deelnemingen	4	-1		1	4
Totaal	309	-30	0	-4	275

Tabel 8 Ledenkapitaal

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Mutatie	Boekwaarde 31-12-2018
Friesland Campina	160	34	194
Avebe	3	0	3
Cosun	6	1	7
Totaal	169	35	204

(4) VOORRADEN

	31-12-2018	31-12-2017
Voorraden		
Handelsvoorraad	5	5
Levende have	57	70
Geogste landbouwproducten	0	0
Subtotaal Voorraden	62	75
Af: voorziening voor incourantheid	0	0
Totaal voorraden	62	75

(5) VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

	31-12-2018	31-12-2017
Debiteuren	19.132	16.020
Af: voorziening voor mogelijk oninbare vorderingen	-475	-542
Totaal debiteuren	18.657	15.478
Kosten uitgevoerde werkzaamheden i.o.v. derden	242.860	254.432
Af: Gedeclareerde termijnen	227.897	244.749
Opdrachten van derden	14.963	9.683
Verwerkt onder de vooruit ontvangen bedragen	4.035	12.278
Af: verwachte verliezen	-755	-1.132
Nog te factureren projectkosten	18.243	20.829
Voorschotten	285	1.373
Te vorderen BTW	0	1.599
Overlopende activa	5.168	7.022
Overig	318	325
Totaal voorschotten en overlopende activa	5.771	10.319
Totaal vorderingen en overlopende activa	42.671	46.626

Het saldo opdrachten van derden bestaat uit projecten met een positief saldo (de waarde van het verrichte werk is groter dan de gedeclareerde termijnen) en projecten met een negatief saldo (de waarde van de gedeclareerde termijnen overtreft de waarde van het verrichte werk). De projecten met een negatief saldo zijn verwerkt onder de kortlopende schulden.

(6) LIQUIDE MIDDELEN

	31-12-2018	31-12-2017
Kas	13	17
Bank (incl. kruisposten)	63.845	13.850
Deposito	25.000	40.000
Totaal liquide middelen	88.858	53.867

Van het saldo liquide middelen van € 88,9 mln. staat € 84,5 mln. vrij ter beschikking. Wageningen University beheert € 4,4 mln. aan projectgelden die gefaseerd doorgestort moeten worden aan contractpartners. Deze liquide middelen staan niet ter vrije beschikking aan Wageningen University. Wageningen University heeft een relatief hoge liquiditeitspositie omdat veel van haar opdrachten voorgefinancierd worden. De bevoorschotting bedraagt € 110,5 mln.

(7) EIGEN VERMOGEN

	Algemene reserve	Bestemde reserve	Totaal
Stand 31-12-2017	155.548	8.886	164.434
Resultaatbestemming	27.603	0	27.603
Overige mutaties	-990	990	0
Stand 31-12-2018	182.161	9.876	192.037

De bestemde reserve heeft betrekking op het innovatiefonds van € 3,9 mln. en de reserve in verband met nog af te ronden projecten van € 6,0 mln. Aan deze laatste reserve is in 2018 € 1,0 mln. toegevoegd.

(8) VOORZIENINGEN

	Stand 31-12-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand 31-12-2018
WW- en BW-verplichtingen	8.059	1.720	2.374	1.459	5.946
WIA- en ZW-flex-verplichtingen	543	330	324	0	549
Overige personele voorzieningen	2.853	443	402	100	2.794
Reorganisatiekosten	2.166	103	555	516	1.198
Product-/contractrisico's	0	152	0	0	152
Overige materiële voorzieningen	3.375	2	1.472	0	1.905
Totaal voorzieningen	16.996	2.750	5.127	2.075	12.544

Tabel 9 Specificatie van de looptijd van de voorzieningen

	31-12-2018	31-12-2017
Kortlopend (vervallend uiterlijk binnen 1 jaar)	5.199	8.575
Langlopend (vervallend tussen 1 en 5 jaar)	3.287	4.438
Langlopend (vervallend na 5 jaar)	4.058	3.983
Totaal voorzieningen	12.544	16.996

De voorziening voor WW- en BW-verplichtingen is getroffen ter dekking van op balansdatum bestaande WW- en BW-verplichtingen en voor de te verwachten toekomstige uitgaven in verband met reeds uitgestroomd personeel en personeel in dienst met een tijdelijk dienstverband. In 2018 is een dotatie gedaan ad € 1,7 mln. en een vrijval geboekt van € 1,5 mln.

Voor het boekjaar 2018 zijn de schattingsparameters voor de WW-BW verplichtingen en de toekomstige transitievergoedingen opnieuw geanalyseerd. In het boekjaar 2018 is het schattingspercentage voor de transitievergoeding verlaagd van 50% naar 20% en voor herleving van 20% naar 10%. De overige percentages, zoals voor de lopende uitkeringen en voor toekomstige WW-BW verplichtingen van het huidige personeelsbestand zijn ongewijzigd gebleven. Deze kansen staan respectievelijk op 80% en 20%. De aanpassingen in de percentages voor de bepaling van de voorziening zijn het gevolg van een retrospectieve toets en de veranderende economische situatie voor de WU. Het aantal vacatures is in het boekjaar 2018 toegenomen en zal naar verwachting ook toenemen in 2019. Ook is er sprake van een lagere werkloosheid.

De voorziening voor WIA- en ZW-flex-verplichtingen wordt getroffen ter dekking van te verwachten toekomstige WIA- en ZW-flex-uitkeringen. Wageningen University heeft in 2009 geopteerd voor het eigen risicodragerschap voor de WIA en de ZW-flex. Voor de lopende uitkeringen is een voorziening getroffen van € 0,5 mln.

Onder de overige personele voorziening is de voorziening opgenomen voor toekomstige verplichtingen voor gratificaties ambtsjubilea.

De voorziening reorganisatiekosten wordt getroffen voor te verwachten uitgaven in verband met getroffen reorganisaties.

De product- en contractrisico's alsmede de overige materiële voorzieningen betreffen onder meer claims die door derden aan Wageningen University zijn geadresseerd.

Onder de overige materiële voorzieningen zijn voorzieningen opgenomen in verband met te verwachten kosten voor sanering van asbest in een aantal gebouwen van Wageningen University.

(9) LANGLOPENDE SCHULDEN

	Stand 31-12-2017	Toename Schuld	Afname schuld	Stand 31-12-2018
Egalisatierekening	6.003	0	1.227	4.776
Totaal langlopende schulden	6.003	0	1.227	4.776

(10) KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2018	31-12-2017
Vooruit ontvangen van derden	112.437	102.481
Schulden leveranciers	13.949	10.607
Te betalen belastingen	372	10.046
Te betalen pensioenpremies	0	0
Schulden aan gelieerde partijen	6.124	6.408
Nog te besteden doelsubsidies LNV	3.882	5.504
Overlopende passiva	5.543	7.157
Overig	17.904	18.359
Totaal kortlopende schulden	160.211	160.562

Onder de vooruit ontvangen bedragen van derden zijn projectvoorschotten (€ 77 mln.), vooruitbetaalde collegegelden van studenten (€ 26,5 mln.) en ontvangen beurzen (€ 7,1 mln.) opgenomen.

De schuld aan gelieerde partijen betreft een schuld aan stichting Wageningen Research.

Onder de overige schulden zijn onder andere het per balansdatum aan het personeel verschuldigde vakantiegeld (€ 5,4 mln.) en de schuld wegens nog op te nemen verlofdagen (€ 12,1 mln.) opgenomen.

Wageningen University heeft de af te dragen loonheffing en sociale lasten over december 2018 in 2018 betaald, waardoor de post te betalen belastingen met € 9,7 mln. is afgenomen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN RECHTEN (GECONSOLIDEERD)**Tabel 10** Aangegane verplichtingen op het gebied van huur, operational lease e.d. (*€1.000)

	Totaal	Vervallend binnen 1 jaar	Vervallend tussen 1 en 5 jaar	Vervallend na 5 jaar
Investerings	652	652	0	0
Energie, gas	3.760	968	2.792	0
Onderhoudscontracten	1.532	910	622	0
Energie, elektriciteit	8.577	1.905	6.672	0
Leaseverplichtingen	158	56	102	0
Verzekeringen	85	85	0	0
Totaal	14.764	4.576	10.188	0

Wageningen University heeft een aantal overeenkomsten afgesloten waarin rechten of plichten met betrekking tot de levering van vastgoed zijn vastgelegd. Boekwinsten op deze leveringen zijn niet verwerkt in de jaarrekening.

Wageningen University en het Broad Institute hebben een gezamenlijke octrooiportefeuille op CRISPR-Cpf1 aan Editas in licentie gegeven. In de komende jaren zal Wageningen University mogelijk nog fees voor deze licenties ontvangen. De hoogte van de nog te ontvangen fees is nog onzeker en afhankelijk van het succes dat Editas heeft met de portefeuille.

Wageningen University participeert direct of via Wageningen Universiteit Holding BV in de volgende organisaties.

Tabel 11 Deelnemingen

	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2018	Resultaat 2018	Art 2:403 BW	Deelname 2018 (%)	Consolidatie (%)
Wageningen Universiteit Holding BV	Wageningen	4	-388	-13	J	100	100
Spinterest BV	Wageningen	4	34	-1	N	100	100
Ceradis BV ¹⁾	Wageningen	4	-1.656		N	3	0
Bio Product BV ¹⁾	Wageningen	4	899		N	5	0
Green Dino BV ²⁾	Wageningen	4	116		N	11	0
Surfix BV ¹⁾	Wageningen	4	72		N	12	0
KLV Professional Match BV	Wageningen	4			N	2	0
Caribou Biosciences Inc.	Delaware	4			N	1	0
A-Mansia Biotech SA	Louvain-la-neuve	4			N	20	0
Innovation Industries	Amsterdam	4			N		0
Stichting AMS	Amsterdam	2			N	50	0
Stichting ISRIC	Wageningen	2	474	-178	N		100
Stichting Expat Center	Wageningen	2	126	37	N		100

¹⁾ Eigen vermogen en resultaat 2017

²⁾ Eigen vermogen en resultaat 2016

De jaarrekeningen van Wageningen Universiteit Holding BV, Spinterest BV, Stichting ISRIC en Stichting Expat Center zijn geconsolideerd in deze jaarrekening.

Wageningen University neemt op grond van haar taken deel in een aantal stichtingen en levert bij deze stichtingen een of meer bestuursleden of is op andere wijze betrokken bij deze stichting. Consolidatie van de stichtingen die voldoen aan de criteria voor aanmerkelijk belang zou geen materiële invloed hebben op het resultaat en het balans totaal van Wageningen University hebben gehad.

Daarnaast vormt Wageningen University samen met stichting Wageningen Research het samenwerkingsverband Wageningen UR. In het kader van dit samenwerkingsverband zijn de centrale stafafdelingen en het facilitair bedrijf samengevoegd. De kosten van deze onderdelen worden naar rato van het gebruik doorbelast aan de deelnemers van Wageningen UR.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum, die leiden tot aanpassing van of vermelding in de jaarrekening.

Bestemming resultaat

Het College van Bestuur heeft besloten om het resultaat conform tabel 12 toe te voegen aan het eigen vermogen.

Tabel 12 *Verwerking van het resultaat (€ 1.000)*

	2018
Algemene reserve	26.613
Bestemmingsreserve nog af te ronden projecten	990
Totaal eigen vermogen	27.603

Toelichting op de winst- en verliesrekening

(11) BATEN

	2018	2017
Rijksbijdrage LNV		189.686
Rijksbijdrage OCW	202.498	238
Collegegelden (wettelijk)	19.635	18.525
Collegegelden (instelling)	18.121	18.419
Totaal basisfinanciering	240.254	226.868
Programmafinanciering		
NWO - tweede geldstroom	30.454	27.343
Doelsubsidies LNV	1.589	961
Doelsubsidies OCW	165	250
Totaal programmafinanciering	32.208	28.554
Cofinanciering en subsidiemarkt		
Onderzoeksstimuleringsfondsen	1.839	3.349
EU - subsidieprogramma's	15.367	15.529
Totaal cofinanciering en subsidiemarkt	17.206	18.878
Topsectoren		
Topsectoren LNV	48	86
Topsectoren onderzoekstimuleringsfondsen	1.301	1.058
Topsectoren CRO	1	0
Totaal topsectoren	1.350	1.144
Contractresearch		
Contractresearch LNV	299	706
Contractresearch Productschappen	4	500
Contractresearch Overige publieke organisaties	18.132	16.867
Contractresearch Bedrijfsleven	15.895	14.981
Contractresearch Charitatieve organisaties	2.089	1.894
Contractresearch intern	5.018	4.085
Totaal bilaterale markt	41.437	39.033
Nevenactiviteiten		
Verkopen	1.323	1.588
Opbrengst octrooien en licenties	558	1.698
Analyses en adviezen	1.961	1.442
Cursussen	2.394	2.027
Facilitaire diensten	2.882	3.092
Verhuuropbrengsten extern	5.224	5.812
Subsidies	2.043	2.361
Totaal Nevenactiviteiten	16.385	18.020
Overige baten		
Verkoop vaste activa	9.180	-42
Overige baten	4.486	3.577
Totaal Overige baten	13.666	3.535
Totaal baten	362.506	336.032

Met ingang van 2018 is Wageningen University ondergebracht bij het ministerie van OCW, waardoor de rijksbijdrage vanaf dat jaar ook dat ministerie wordt toegekend. De rijksbijdrage is in 2018 ten opzichte van

2017 met € 12,4 mln. gestegen. Deze stijging wordt voor € 4,4 mln. veroorzaakt door middelen voor loon- en prijsbijstelling. Daarnaast is – evenals in voorgaande jaren – sprake van een maximale stijging van 2% ten opzichte van de rijksbijdrage van het voorgaande jaar. Hiermee is een bedrag van € 3,8 mln. gemoeid. De totale afbuffering bedraagt in 2018 € -11,8 mln. Dit is € 0,1 mln. hoger dan de afbuffering in 2017. Bovenop de 2% zijn vanaf 2018 de studievoorschotmiddelen beschikbaar gekomen. Hiermee is in 2018 een bedrag van € 3,1 mln. gemoeid. Verder is ter compensatie van de gedeerde inkomsten door de halvering van het wettelijk collegegeld voor 1e jaars bachelors een bedrag van € 0,8 mln. aan de rijksbijdrage toegevoegd. Overige wijzigingen geven een totale mutatie van € 0,3 mln.

De collegegelden zijn ten opzichte van 2017 toegenomen als gevolg van de stijging van het aantal studenten.

De overige subsidies LNV (doelsubsidies) zijn ten opzichte van 2017 gestegen als gevolg van de inzet van de WURKS-middelen. Een specificatie van de besteding is opgenomen in bijlage 3.

De tweede geldstroom is in 2018 met 11% gestegen tot € 30,5 mln. De baten uit de derde geldstroom zijn gedaald met 2% tot € 60,0 mln. Deze baten bestaan voornamelijk uit de matching en cofinancieringsprojecten, waaronder EU, die met 9% zijn gedaald tot € 17,2 mln. en uit het contractonderzoek, dat met 6% is gestegen tot € 41,4 mln.

(12) Personele kosten

	2018	2017
Personele kosten		
Kosten vast personeel	136.667	130.148
Kosten tijdelijk personeel	61.268	56.273
Uitzendkrachten en ingehuurd personeel	10.926	10.477
Overige personeelskosten	7.483	6.329
Dotatie voorziening WW-verplichtingen	262	2.388
Dotatie voorziening WAO	330	379
Dotatie overige personele voorzieningen	343	546
Totaal personele kosten	217.279	206.540

De directe personeelskosten van tijdelijk en vast personeel zijn gestegen met € 11,5 mln. Deze stijging wordt veroorzaakt door de stijging van de gemiddelde salariskosten per fte met 2,3% en een stijging van de gemiddelde bezetting met 117 fte. De stijging wordt deels gecompenseerd door hogere restituties en een afname van de reservering voor niet opgenomen verlofdagen. Van de stijging van het aantal fte wordt 15 fte veroorzaakt door een correctie op de fte's op de stafafdelingen van ASG. Deze werden tot en met 2017 meegeteld in de bezetting van Stichting Wageningen Research.

Personeel met een arbeidscontract voor onbepaalde tijd is opgenomen onder vast personeel. Onder tijdelijk personeel wordt personeel met een arbeidscontract voor bepaalde tijd weergegeven.

Het gemiddeld aantal medewerkers exclusief stagiair(e)s bedroeg in het verslag jaar 2.818 (2017: 2.701). In de personele kosten is voor sociale lasten € 18,6 mln. (2017: € 17,2 mln.) begrepen en voor pensioenpremies € 23,0 mln. (2017: € 20,7 mln.).

Het aandeel van Wageningen University in de beloning van de Raad van Bestuur bedroeg in het verslagjaar € 0,3 mln. (2017: € 0,4 mln.). Dit is inclusief pensioen- en soortgelijke verplichtingen. Onder de post kosten vast personeel is € 32.000 (2017: € 39.000) begrepen voor beloningen aan de leden van de Raad van Toezicht. In bijlage 5 is het beloningsoverzicht conform de WNT opgenomen.

(13) Afschrijvingen

	2018	2017
Afschrijvingen		
Afschrijvingen (im)materiële vaste activa	22.086	22.038
Bijzondere waardeveranderingen (im)materiële vaste activa	796	1.792
Totaal afschrijving	22.882	23.830

(14) Huisvestingskosten

	2018	2017
Huisvestingskosten		
Huren	11.219	10.555
Verzekering	219	227
Onderhoud	3.294	3.641
Energie en water	2.842	3.056
Schoonmaakkosten	2.818	3.491
Heffingen	1.409	1.488
Overige huisvestingskosten	2.900	1.451
Totaal huisvestingskosten	24.701	23.909

De stijging van de overige huisvestingskosten wordt onder meer veroorzaakt door sloopkosten en kosten van garanties die Wageningen University geeft in verband met de huisvesting van buitenlandse studenten.

(15) Algemene kosten

	2018	2017
Algemene kosten		
Overige apparaaturokosten	6.791	5.842
Overige algemene kosten	25.055	25.566
Dotatie voorzieningen:		
Reorganisatiekosten	-413	566
Product- / contractrisico's	152	0
Voorziening overig	2	-1.148
Totaal dotatie algemene voorzieningen	-259	-582
Totaal algemene kosten	31.587	30.826

Onder overige algemene kosten van € 25,1 mln. zijn begrepen de bureaurokosten inclusief telefoon, porti en kopieerkosten (€ 2,2 mln.), boeken en abonnementen (€ 4,7 mln.), reis- en verblijfkosten (€ 7,7 mln.), lease- en huurauto's (€ 0,6 mln.), Representatie, PR en studentenwerving (€ 0,9 mln.), catering (€ 2,7 mln.), niet terug te vorderen BTW (€ 5,1 mln.) en overige kosten (€ 1,2 mln.). Een deel van de algemene kosten betreft directe projectkosten. Het gaat om een bedrag van € 10,1 mln.

Verder zijn onder de overige algemene kosten de volgende accountantskosten opgenomen:

- A. Controle jaarrekeningen € 214.000
- B. Overige controlewerkzaamheden € 104.000
- C. Advieswerkzaamheden € 113.000

(16) Specifieke kosten

	2018	2017
Specifieke kosten		
Specifieke kosten	15.526	14.347
Diensten door derden	16.900	16.019
Bijdragen en subsidies	6.078	7.337
Totaal specifieke kosten	38.504	37.703

(17) Financiële baten en lasten

	2018	2017
Financiële baten en lasten		
Financiële baten	109	27
Financiële lasten	-55	-25
Totaal financiële baten en lasten	54	2

Onder de financiële baten zijn de ontvangen rentebaten op in het verslagjaar aanwezige banktegoeden weergegeven.

(18) Resultaat uit deelnemingen

	2018	2017
Resultaat uit deelnemingen		
Ceradis	0	8
Green-Dino	0	8
Bioproduct	11	0
Surfix	-16	0
Overige deelnemingen	1	-3
Totaal resultaat uit deelnemingen	-4	13

Het resultaat uit deelnemingen betreft het resultaat van tegen nettovermogenswaarde en tegen verkrijgingprijs gewaardeerde deelnemingen.

Enkelvoudige balans

Na bestemming van het netto resultaat

	31-12-2018	31-12-2017
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	877	1.474
(19) Materiële vaste activa	236.435	245.256
Financiële vaste activa	-180	-202
Totaal vaste activa	237.132	246.528
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorraden	62	75
Vorderingen en overlopende activa	45.674	46.975
Liquide middelen	88.442	53.293
Totaal vlottende activa	134.178	100.343
TOTAAL ACTIVA	371.310	346.871
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN	191.437	163.693
EGALISATIEREKENING	4.776	6.003
VOORZIENINGEN	12.505	16.996
LANGLOPENDE SCHULDEN	0	0
KORTLOPENDE SCHULDEN	162.592	160.179
TOTAAL PASSIVA	371.310	346.871

In de enkelvoudige balans zijn de gegevens van Stichting ISRIC en Stichting Expat Center niet opgenomen. Voorts zijn Wageningen University Holding BV en Spinterest BV niet opgenomen. In deze balans zijn de vorderingen van Wageningen University op Stichting ISRIC en Wageningen University Holding BV opgenomen. Het eigen vermogen wijkt ten opzichte van de geconsolideerde balans € 600.000 af; dit betreft het eigen vermogen van Stichting ISRIC (€ 474.000) en Stichting Expat Center (€ 126.000). De niet uit de balans blijvende verplichtingen zijn gelijk aan die in de geconsolideerde jaarrekening.

Enkelvoudige winst- en verliesrekening

	2018	2017
BATEN		
Basisfinanciering (Rijksbijdrage en collegegelden)	238.846	225.491
Programmafinanciering en tweede geldstroom	32.207	28.554
Cofinanciering en matchingsmarkt	17.062	18.768
Topsectoren en bilaterale markt	42.141	39.690
Nevenactiviteiten	16.304	17.742
Overige baten	13.600	3.675
Totaal baten	360.160	333.920
LASTEN		
Personele kosten	215.336	204.768
Algemene kosten	78.536	78.096
Specifieke kosten	38.585	37.874
Totaal lasten	332.457	320.738
BEDRIJFSRESULTAAT	27.703	13.182
Financiële baten en lasten	54	1
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN	27.757	13.183
Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening	0	0
Resultaat uit deelnemingen	-13	44
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN	27.744	13.227
Aandeel van derden	0	0
Buitengewone baten en lasten	0	0
NETTO RESULTAAT	27.744	13.227

In de basisfinanciering is de Rijksbijdrage ad € 201,1 mln. opgenomen. Dit is exclusief de door Stichting ISRIC verantwoorde Rijksbijdrage ad € 1,4 mln. Het resultaat van Wageningen University Holding BV is €-13.125, dat van Stichting ISRIC bedraagt € -178.232. Stichting Expat Center heeft een resultaat van € 37.313 behaald.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Omdat de afwijkingen van de financiële cijfers van de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van Wageningen University per 31 december 2018 relatief klein zijn, wordt voor de toelichting op de enkelvoudige balans en winst- en verliesrekening verwezen naar de toelichting van de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

(19) Financiële vaste activa

	31-12-2018	31-12-2017
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	-388	-375
Ledenkapitaal	204	169
Overige deelnemingen	4	4
Totaal financiële vaste activa	-180	-202

De deelneming groepsmaatschappijen betreft de deelneming in Wageningen University-Holding BV.

Personele bezetting (fte)

Tabel 13 Gemiddelde bezetting

	2018	2017
FACULTEIT		
Wetenschappelijk personeel:		
Hoogleraar	98,1	97,2
Universitair hoofddocent	211,9	200,5
Universitair docent	248,8	252,1
Onderzoekers	308,8	287,2
Docenten en overig WP	109,1	84,5
Assistent in opleiding	606,2	603,4
TOTAAL WETENSCHAPPELIJK PERSONEEL	1.582,9	1.524,9
Ondersteunend en beheerpersoneel:		
Schaal 13 en hoger	11,1	7,9
Schaal 9 t/m 12	208,3	190,7
Lager dan schaal 9	329,6	295,7
TOTAAL ONDERSTEUNEND EN BEHEERPERSONEEL	549,0	494,3
TOTAAL FACULTEIT	2.131,9	2.019,2
ALGEMENE DIENST		
Schaal 13 en hoger	43,2	40,7
Schaal 9 t/m 12	265,0	243,1
Lager dan schaal 9	176,6	187,8
TOTAAL ALGEMENE DIENST	484,8	471,6
TOTAAL Medewerkers met Wageningen University contract	2.616,7	2.490,8
Doorbelaste medewerkers met Stichting Wageningen Research contract	201,4	210,4
Totaal personele bezetting	2.818,1	2.701,2

Overzicht G: Doelsubsidies en overlopende passiva LNV/OCW

Tabel 14 Doelsubsidies en overlopende passiva LNV/OCW

Projectomschrijving	Verplichting/ beschikking	Datum	Toege- wezen bedrag	Saldo	Ontvangen	Ontvangen	Besteding	Besteding	Saldo
				31-12-2017	2018	t/m 2018	2018	t/m 2018	31-12-2018
G1 Subsidie zonder verrekenclausule									
Open en Online – The Scientific Method	HO/560030253	24/04/2017	85.125	51.166	17.025	85.125	49.071	66.005	19.120
Totaal subsidies zonder verrekenclausule			85.125	51.166	17.025	85.125	49.071	66.005	19.120
G2-A Doelsubsidies aflopend per 31-12-2018									
Kwaliteitsimpuls WU 2009-2014	1300003596	13/11/2009	1.925.000	431.015	0	1.925.000	14.572	1.508.557	416.443
Dierenwelzijn	1300018191	09/09/2014	50.000	39.640	0	50.000	0	10.360	39.640
Begeleiding startende leraren 2016	2015/2/114819	18/12/2015	304.000	11.236	0	304.000	11.236	304.000	0
Center for Biobased Economy	1300006644	15/12/2010	5.000.000	31.934	58.025	4.989.061	89.959	4.986.061	0
Totaal doelsubsidies aflopend per 31-12-2018			7.279.000	513.825	58.025	7.268.061	115.767	6.811.978	456.083
G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar									
Begeleiding startende leraren 2017	786206-1	17/11/2016	262.896	262.896	0	262.896	53.473	53.473	209.423
Groen Kennisnet 2015	DGA-AK/14182026	30/01/2015	3.275.000	1.090.513	0	3.275.000	479.470	2.663.957	611.043
PhD-Fytosanitair	1300023185	20/09/2016	599.793	141.332	149.948	362.374	0	71.094	291.280
Open en Online – practicumclips	866998	04/04/2017	61.625	27.015	0	61.625	353	34.963	26.662
Fair Participation Grading	OO18-05	23/04/2018	73.150	0	73.150	73.150	2.773	2.773	70.377
Totaal doorlopende tot in een volgend verslagjaar			4.272.464	1.521.756	223.098	4.035.045	536.069	2.826.260	1.208.785
Overlopende passiva Rijksbijdragebrief									
Praktijkleren			2.788.000	1.543.798	0	2.788.000	182.053	1.426.255	1.361.745
Praktijkleren en groene plus			738.040	585.243	0	738.040	8.880	161.667	576.363
WURKS 2014			746.544	490.190	0	746.544	490.190	746.544	0
WURKS 2015			755.275	755.275	0	755.275	555.719	555.719	199.556
Betatechniekwerkweken	TNOVOHO-17005	06/12/2017	69.777	42.777	27.000	69.777	48.458	48.458	21.319
Totaal overlopende passiva Rijksbijdragebrief			5.097.636	3.417.283	27.000	5.097.636	1.285.300	2.938.643	2.158.983
Besteding G2-A en G2-B en overlopende passiva			16.734.225	5.504.030	325.148	16.485.867	1.986.207	12.642.886	3.842.971

Tabel 15 *Aansluiting besteding met jaarrekening*

	Jaarrekening 2018
Besteding doelsubsidies LNV door Wageningen University	1.588.132
Besteding doelsubsidies OCW door Wageningen University	165.364
Afgedragen BTW	177.412
Aan derden doorbetaalde subsidies voor Center for Biobased Economy	55.299
Totaal besteding	1.986.207

Bezoldiging

De bezoldiging van de topfunctionarissen van Wageningen UR is in overeenstemming met de regels van de Wet Normering Topinkomens (WNT) of wordt conform het overgangsregime in overeenstemming gebracht met de WNT. De bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht is in overeenstemming met de normen van de WNT. Wageningen UR heeft conform artikel 1.1. van de WNT de bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur en van de leden van de Raad van Toezicht in tabellen 20, 21 en 22 opgenomen.

Tabel 16 Bezoldiging bestuurders

Verloopstaat 2018 (Bedragen * € 1,-)		Fresco	Mol	Buchwaldt
A.	Bezoldiging	209.566	189.000	189.000
	min fiscale bijtelling auto	-	-	-
A1.	Bezoldiging minus bijtelling	209.566	189.000	189.000
B.	Vergoeding bij beëindiging contract	-	-	-
C.	Persoonsgebonden uitgaven			
	Representatiekosten	2.400	2.400	2.400
	Reiskosten binnenland ¹⁾	23.326	13.834	13.003
	Reiskosten buitenland	11.254	5.720	3.244
	Overige kosten	-	540	-
C1.	Totale persoonsgebonden uitgaven	36.980	22.494	18.647
D.	Totale lasten	246.546	211.494	207.647

Verdeling over onderdelen		Fresco	Mol	Buchwaldt
A.	Bezoldiging minus bijtelling			
50,0%	Wageningen University	104.783	94.500	94.500
50,0%	Wageningen Research	104.783	94.500	94.500
B.	Vergoeding bij beëindiging contract			
50,0%	Wageningen University			
50,0%	Wageningen Research			
B.	Persoonsgebonden uitgaven			
50,0%	Wageningen University	18.490	11.247	9.323
50,0%	Wageningen Research	18.490	11.247	9.323

¹⁾ In 2018 is een nabetaling van € 1.326 gedaan in verband met leasekosten ten behoeve van een voormalig bestuurder. Deze is niet in deze tabel opgenomen.

De tabellen 17, 18 en 19 bevatten de geconsolideerde informatie over de bezoldiging voor de personele unie Wageningen UR. Deze tabellen geven het voor de gebruiker van de jaarrekening benodigde inzicht in de totale kosten van de topfunctionarissen, toezichhouders en niet topfunctionarissen. Dit overzicht wijkt af van de overzichten die wettelijk zijn voorgeschreven, omdat de wettelijke voorschriften vragen om informatie per entiteit. De wettelijk voorgeschreven overzichten zijn opgenomen in bijlage 1. Deze sluiten aan bij de hieronder opgenomen geconsolideerde overzichten.

Tabel 17 Bezoldiging topfunctionarissen (bedragen * € 1,-)

De WNT is van toepassing op Wageningen University. Het voor Wageningen University toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000 (algemeen bezoldigingsmaximum).

	L.O. Fresco	A.P.J. Mol	L.A.C. Buchwaldt
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB	Lid RvB
Aanvang en einde dienstverband in 2018	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband in fte	1	1	1
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	189.038,76	169.628,16	169.660,92
Beloningen betaalbaar op termijn	20.527,80	19.371,84	19.339,08
<i>Subtotaal</i>	<i>209.566,56</i>	<i>189.000,00</i>	<i>189.000,00</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	209.566,56	189.000,00	189.000,00
-/- onverschuldigd betaald bedrag			
Totaal bezoldiging	209.566,56	189.000,00	189.000,00
Motivering overschrijding norm en andere toelichting	WNT-1 norm t/m 30-6-2018	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde dienstverband in 2017	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-8 t/m 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	1
Bezoldiging			
Beloning	210.947,00	162.864,28	67.897,32
Voorzieningen beloning op termijn	19.527,00	18.135,72	7.519,35
Totaal bezoldiging	230.474,00	181.000,00	75.416,67
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	181.000,00	181.000,00	75.871,23
De overschrijding (mw. Fresco) wordt gerespecteerd onder het overgangsrecht van 1-1 t/m 30-6			
De binnen onze organisatie geïdentificeerde topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018).			

Tabel 18 Bezoldiging toezichthouders (bedragen * € 1,- excl. BTW)

	M.J. Cohen	B.J. Marttin ¹⁾	R.P. Smith	S. Korver ²⁾	M.A. Verhoef	T. Klimp ³⁾
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-9 t/m 31-12
Bezoldiging						
Bezoldiging	17.060,64	11.267,40	11.871,41	11.267,40	11.267,40	0,00
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	28.350,00	18.900,00	18.900,00	18.900,00	18.900,00	6.265,48
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totale bezoldiging	17.060,64	11.267,40	11.871,41	11.267,40	11.267,40	0,00
Motivering overschrijding norm en andere toelichting	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Uitkering beëindiging dienstverband	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017						
Duur dienstverband in 2017	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-7 t/m 31-12	
Bezoldiging						
Bezoldiging	16.901,04	11.267,40	11.406,55	11.267,40	5.633,70	
Voorzieningen beloning op termijn	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Totaal bezoldiging	16.901,04	11.267,40	11.406,55	11.267,40	5.633,70	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	27.150,00	18.100,00	18.100,00	18.100,00	9.050,00	

¹⁾ Geen betaling aan betrokkene in verband met 3 partijen overeenkomst

²⁾ Bezoldiging aan vennootschap Korver beheer en management

³⁾ Mw. Klimp heeft, in lijn met het beleid van haar werkgever, afgezien van een vergoeding voor haar werkzaamheden

Tabel 19 Bezoldiging en/of ontslaguitkering niet topfunctionarissen (bedragen * € 1,-)

Functie	Directeur	Persoonlijk hoogleraar
Aanvang en einde dienstverband in 2018	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband in fte	1	1
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	162.997,38	178.902,37
Voorzieningen beloning op termijn	26.579,01	18.330,24
Totaal bezoldiging	189.576,39	197.232,61
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	189.000,00	189.000,00
Motivering overschrijding norm en andere toelichting	Compensatie aftopping pensioenopbouw	Incidentele betaling in verband met bijzondere verdiensten
Gegevens 2017		
Functie	Directeur	Persoonlijk hoogleraar
Aanvang en einde dienstverband in 2017	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband in fte	1	1
Bezoldiging		
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	160.093,88	348.115,76
Voorzieningen beloning op termijn	17.924,40	17.431,74
Totaal bezoldiging	178.018,28	365.547,50

Overige gegevens

Statutaire regeling omtrent de verwerking van het resultaat

In de WHW en het Bestuurs- en beheersreglement van Wageningen University is geen regeling omtrent de bestemming van het resultaat opgenomen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Wageningen University

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Wageningen University te Wageningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Wageningen University op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2018;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- bijlage 1 wettelijke verantwoording bezoldiging.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Wageningen University zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 7.280.000. De materialiteit is gebaseerd op 2% van de totale baten. De materialiteit voor de financiële rechtmatigheid is bepaald op € 7.230.000, deze materialiteit is gebaseerd op 3% van de totale publieke middelen, zoals voorgeschreven in paragraaf 2.1.3. Materialiteitstabel van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018. In deze paragraaf van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 zijn tevens voor diverse posten/onderwerpen een specifieke materialiteit en specifieke rapportagegrens opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van toezicht overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 363.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

Wageningen University staat aan het hoofd van een groep van organisaties. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Wageningen University. De groepscontrole heeft zich volledig gericht op het significante onderdeel Wageningen University. Dit onderdeel is significant op basis van de omvang van de activiteiten en de hieruit voortvloeiende financiële transacties. Bij dit onderdeel hebben wij zelf controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben geen gebruik gemaakt van andere accountants bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van Wageningen University.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij (groeps)onderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten hebben wij met de raad van toezicht gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Kernpunten in de controle	<p>De post materiële vaste activa is met € 237 miljoen ofwel 64% van het balanstotaal ultimo 2018 een significante post.</p> <p>Waardering van materiële vaste activa vindt plaats tegen historische kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen of lagere marktwaarde. Door Wageningen University wordt jaarlijks beoordeeld of er indicaties zijn voor duurzame waardeverminderingen die noodzaken tot het uitvoeren van een impairment test. Mede door de mate van subjectiviteit bij het onderkennen van indicaties voor duurzame waardeverminderingen en het gebruik van schattingen bij een impairment test vormt de waardering van de materiële vaste activa een belangrijk aandachtspunt in onze controle.</p> <p>De toelichtingen op de materiële vaste activa zijn opgenomen op pagina 12, 13, 17 en 18 van de jaarrekening van Wageningen University.</p>
Onze controleaanpak	<p>Wij hebben het verloopoverzicht van de materiële vaste activa aangesloten op de onderliggende administratie. Inzake investeringen hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd om de juistheid van de activering vast te stellen.</p> <p>Daarnaast hebben wij de gehanteerde grondslagen en toegepaste systematiek voor afschrijving gecontroleerd en hebben wij de afschrijvingen herrekend op basis van de toegepaste systematiek. Tevens hebben wij de verrichte desinvesteringen gegevensgericht gecontroleerd.</p> <p>Verder hebben wij onze controlewerkzaamheden onder meer gericht op de juiste en volledige inschatting van het bestaan van indicaties voor duurzame waardeverminderingen door het afstemmen van gehanteerde uitgangspunten met externe informatiebronnen.</p>
Belangrijke observaties	<p>Bij Wageningen University zijn geen indicaties voor een duurzame waardevermindering geïdentificeerd die van materiële invloed zijn op de jaarrekening.</p> <p>Wij hebben vastgesteld dat de toelichting aan de relevante verslaggevingsstandaarden voldoet.</p>

Kernpunten in de controle	<p>De voorzieningen bedragen ultimo 2018 gezamenlijk € 12,5 miljoen, ofwel 3% van het balanstotaal en zijn daarmee materiële posten in de jaarrekening.</p> <p>Bij het bepalen van de hoogte van de voorzieningen baseert de raad van bestuur van Wageningen University zich in belangrijke mate op schattingen en veronderstellingen. Het gebruik van schattingsposten en de toelichting in de jaarrekening op de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen vormt een belangrijk aandachtspunt in de controle.</p> <p>De toelichtingen op de voorzieningen en gehanteerde uitgangspunten zijn opgenomen op pagina 14, 15, 20 en 21 van de jaarrekening van Wageningen University.</p>
Onze controleaanpak	De onderbouwing van gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen, inclusief gehanteerde disconteringsvoet, de aansluiting van brongegevens en het vaststellen van de betrouwbaarheid van brongegevens vormde onderdeel van onze werkzaamheden, alsmede de consistentie van de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen in vergelijking tot voorgaande verslagperioden.
Belangrijke observaties	Wij stemmen in met de gehanteerde veronderstellingen en uitgangspunten. Wij hebben vastgesteld dat de toelichting aan de relevante verslaggevingsstandaarden voldoet.
Kernpunten in de controle	<p>Het saldo van de geactiveerde kosten en gedeclareerde termijnen bedraagt ultimo 2018 € 15 miljoen (kosten € 243 miljoen, gedeclareerde termijnen € 228 miljoen) en is opgenomen onder de vorderingen en de kortlopende schulden.</p> <p>Wageningen University is in belangrijke mate afhankelijk van opbrengsten uit hoofde van 2e en 3e geldstroomactiviteiten. De waardering van het onderhanden werk voor derden vindt plaats tegen de kosten van direct materiaalgebruik en arbeid, inclusief een opslag voor indirecte kosten. Gedeclareerde termijnen en voorzienbare verliezen op projecten worden op dit saldo in mindering gebracht. Toerekening van het resultaat vindt plaats naar rato van de voortgang (mate van gerealiseerde kosten) van een project.</p> <p>Gezien de omvang, complexiteit en diversiteit van subsidieregelingen vormt de waardering van het onderhanden werk een belangrijk aandachtspunt in onze controle.</p> <p>De toelichtingen op de onderhanden projecten zijn opgenomen op pagina 14, 19 en 22 van de jaarrekening van Wageningen University.</p>
Onze controleaanpak	Onze werkzaamheden zijn onder meer gericht op het beoordelen van de juistheid van de verantwoorde projectkosten op basis van de subsidieregelingen en gehanteerde methoden voor kostenallocatie, het toetsen van de voortgang in combinatie met het verantwoorden van opbrengsten en het beoordelen van de toereikendheid van de voorziening voor voorzienbare verliezen of specifiek onderkende projectrisico's.
Belangrijke observaties	Wij stemmen in met de waardering van het onderhanden werk. Wij hebben vastgesteld dat de toelichting aan de relevante verslaggevingsstandaarden voldoet.

Benoeming

Wij zijn door de raad van toezicht op 9 april 2014 na een Europese aanbestedingsprocedure opnieuw benoemd als accountant van Wageningen University en zijn vanaf de controle van het boekjaar 2010 tot op heden de externe accountant.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of geen sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- de kengetallen;
- het bestuursverslag;
- het financieel verslag;
- de overige gegevens;
- overige informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om Wageningen University te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht dient goedkeuring te verlenen aan het besluit van het college van bestuur tot vaststelling van de jaarrekening en toe te zien op de rechtmatige verwerving en de rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van Wageningen University.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen.

Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten.

Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van toezicht hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Eindhoven, 25 juni 2019
Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. H.E. Oostdijck RA

Overige informatie

Adresgegevens

Adres: Droevendaalsesteeg 4, 6708 PB, Wageningen

Website: www.wur.nl

Telefoon: 0317-480100

Contactpersoon jaarrekening:

F.L.B. Dinnissen, 0317-482477

Frans.Dinnissen@wur.nl

BIJLAGE 1 Wettelijke verantwoording bezoldiging

De tabellen 20 t/m 23 bevatten de wettelijk verplichte verantwoording over de bezoldiging van de topfunctionarissen, de toezichthouders en de niet topfunctionarissen. De geconsolideerde informatie over de personele unie Wageningen University & Research is in de jaarrekening opgenomen in tabellen 17 t/m 19 en sluit aan bij de tabellen 20 t/m 23.

De WNT is van toepassing op Wageningen University. Het voor Wageningen University toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000. De bezoldiging van de topfunctionarissen van Wageningen UR is in overeenstemming met de regels van de Wet Normering Topinkomens (WNT) of wordt conform het overgangsregime in overeenstemming gebracht met de WNT. De bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht is in overeenstemming met de normen van de WNT.

De bezoldiging van de bestuurders is vastgesteld conform de regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren. Het bezoldigingsmaximum is vastgesteld op basis van indeling in klasse G. De score op complexiteitspunten per criterium is in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 20 **Score complexiteitspunten Wageningen University**

	Score Wageningen University	Complexiteitspunten
Baten	> € 200 mln.	10
Studenten	2.500 – 10.000	3
Onderwijssoorten	>5	5
Totaal		18

Tabel 21 Bezoldiging topfunctionarissen (bedragen * € 1,-)

	L.O. Fresco	A.P.J. Mol	L.A.C. Buchwaldt
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB	Lid RvB
Aanvang en einde dienstverband in 2018	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband in fte	1	1	1
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	189.038,76	169.628,16	169.660,92
Beloningen betaalbaar op termijn	20.527,80	19.371,84	19.339,08
<i>Subtotaal</i>	<i>209.566,56</i>	<i>189.000,00</i>	<i>189.000,00</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	209.566,56	189.000,00	189.000,00
-/- onverschuldigd betaald bedrag			
Totaal bezoldiging	209.566,56	189.000,00	189.000,00
Motivering overschrijding norm en andere toelichting	WNT-1 norm t/m 30-6-2018	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde dienstverband in 2017	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-8 t/m 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	1
Bezoldiging			
Beloning	210.947,00	162.864,28	67.897,32
Voorzieningen beloning op termijn	19.527,00	18.135,72	7.519,35
Totaal bezoldiging	230.474,00	181.000,00	75.416,67
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	181.000,00	181.000,00	75.871,23
De overschrijding (mw. Fresco) wordt gerespecteerd onder het overgangsrecht van 1-1 t/m 30-6			
De binnen onze organisatie geïdentificeerde topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018).			

Tabel 22 Bezoldiging toezichthouders (bedragen * € 1,- excl. BTW)

	M.J. Cohen	B.J. Marttin ¹⁾	R.P. Smith	S. Korver ²⁾	M.A. Verhoef	T. Klimp ³⁾
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-9 t/m 31-12
Bezoldiging						
Bezoldiging	17.060,64	5.633,70	11.267,40	5.633,70	11.267,40	0,00
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	28.350,00	18.900,00	18.900,00	18.900,00	18.900,00	6.265,48
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totale bezoldiging	17.060,64	5.633,70	11.267,40	5.633,70	11.267,40	0,00
Motivering overschrijding norm en andere toelichting	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Uitkering beëindiging dienstverband	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017						
Duur dienstverband in 2017	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-7 t/m 31-12	
Bezoldiging						
Bezoldiging	16.901,04	5.633,70	9.059,18	5.633,70	5.633,70	
Voorzieningen beloning op termijn	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Totaal bezoldiging	16.901,04	5.633,70	9.059,18	5.633,70	5.633,70	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	27.150,00	18.100,00	18.100,00	18.100,00	9.050,00	

De vergelijkende cijfers zijn aangepast in het kader van doorbelasten van kosten aan stichting Wageningen Research

¹⁾ Geen betaling aan betrokkene in verband met 3 partijen overeenkomst

²⁾ Bezoldiging aan vennootschap Korver beheer en management

³⁾ Mw. Klimp heeft, in lijn met het beleid van haar werkgever, afgezien van een vergoeding voor haar werkzaamheden

De vergelijkende cijfers zijn aangepast ten opzichte van de in de jaarrekening 2017 opgenomen WNT verantwoording. Er is sprake van foutenherstel inzake de verantwoorde bezoldiging van de leden van de raad van toezicht, aangezien deze voorheen ten onrechte voor 100% zijn opgenomen, terwijl deze lasten 50%/50% verdeeld zijn in de administratie van Wageningen University en Stichting Wageningen University. Derhalve zijn deze in de WNT verantwoording van voorgaande jaren te hoog verantwoord in de WNT bijlage bij Wageningen University voor leden van de raad van toezicht waarbij geen sprake is van opting-in. Het foutenherstel heeft niet geleid tot een onverschuldigde betaling. In het onderstaande overzicht zijn de aanpassingen nader toegelicht.

RVT leden	M.J. Cohen	B.J. Marttin	S. Korver	R.P. Smith	M.A. Verhoef
Jaarrekening 2017	€ 16.901,04	€ 11.267,40	€ 11.267,40	€ 11.406,55	€ 5.633,70
Fouterstel	€ -	€ 5.633,70	€ 5.633,70	€ 2.347,37	€ -
Aangepaste vergelijkende cijfers 2017	€ 16.901,04	€ 5.633,70	€ 5.633,70	€ 9.059,18	€ 5.633,70

Tabel 23 Bezoldiging en/of ontslaguitkering niet topfunctionarissen (bedragen * € 1,-)

Functie	Persoonlijk hoogleraar
Aanvang en einde dienstverband in 2018	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband in fte	1
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	178.902,37
Voorzieningen beloning op termijn	18.330,24
Totaal bezoldiging	197.232,61
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	189.000,00
Motivering overschrijding norm en andere toelichting	Incidentele betaling in verband met bijzondere verdiensten
Gegevens 2017	
Functie	Persoonlijk hoogleraar
Aanvang en einde dienstverband in 2017	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband in fte	1
Bezoldiging	
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	348.115,76
Voorzieningen beloning op termijn	17.431,74
Totaal bezoldiging	365.547,50